

انقلاب اسلامی در ایلام

www.ketab.ir

www.ketab.ir

طاهری مقدم، محمد، ۱۳۵۷-
انقلاب اسلامی در ایلام/ محمد طاهری مقدم
تهران: مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی،
۱۴۰۰.

۳۸۴ ص.
مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۱۸۸
تاریخ منطقه‌ای انقلاب اسلامی ایران: ۴۵
۹۷۸-۶۲۲-۲۷۱-۰۴۳-۹ ریال: ۱۱۰۰۰۰۰

فیبا
ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷ -- ایلام
Iran--History -- Islamic Revolution, 1979 -- Ilam
مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی

DSR۱۵۶۰

۹۵۵/۴۵

۸۵۲۴۴۴۴

فیبا

سرشناسه:

عنوان و نام پدیدآور:
مشخصات نشر:

مشخصات ظاهری:
فروست:

شابک:

وضعیت فهرست نویسی:

موضوع:

موضوع:

شناسه افزود:

رده بندی کنگره:

رده بندی دیویی:

شماره کتابشناسی ملی:

اطلاعات رکورد کتابشناسی:

مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات

عنوان: انقلاب اسلامی در ایران

تألیف: دکتر سید محمد طاهری مقدم

نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۰۰ قیمت: ۱۱۰۰۰۰ تومان

حروفچینی و لیتوگرافی: مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی

چاپ و صحافی: چاپخانه مرکز اسناد انقلاب اسلامی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۷۱-۰۴۳-۹

ISBN: 978-622-271-043-9

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران، خیابان شریعتی، نرسیده به میدان قدس، روبه‌روی پمپ بنزین اسدی، پلاک ۱۹۵۴،

مرکز اسناد انقلاب اسلامی. صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۳۸۹۶ تلفن: ۲۲۲۱۱۱۹۴ تلفکس: ۲۲۲۱۱۱۷۴

www.irdc.ir

ارزیابان: دکتر صفاءالدین تبرائیان - مهدی سعادت

فهرست مطالب

مقدمه..... ۱۳

پیشگفتار..... ۱۵

فصل اول: موقعیت طبیعی و تاریخ تحولات ایلام (از آغاز تا سقوط حکومت والیان). ۲۵

موقعیت جغرافیایی و طبیعی..... ۲۷

آب و هوا..... ۲۷

ارتفاعات..... ۲۸

رودخانه‌ها..... ۲۹

وجه تسمیه‌ی ایلام..... ۳۰

ایلام در دوره‌ی تمدن عیلام باستان..... ۳۱

ایلام در دوره‌ی سلسله‌های ایرانی قبل از اسلام..... ۳۳

ایلام در دوره‌ی فتوحات اسلامی (فتح ماسبدان و مهرجانقدق)..... ۳۶

حکومت اتابکان لر کوچک..... ۳۹

شاهوردی خان (آخرین اتابک لر کوچک)..... ۴۲

حکومت والیان لرستان (پیشکوه و پشتکوه)..... ۴۶

حسین خان سیلورزی و شکل‌گیری حکومت والیان (۱۰۰۶ق)..... ۴۶

تحولات حکومت والیان از شاهوردی اول تا دوره‌ی اسماعیل خان (۱۲۱۶-۱۰۳۹ق)..... ۴۸

حسین خان والی و انتقال مقر حکومت به پشتکوه (ایلام؛ ۱۲۱۶ه.ق)..... ۵۳

حسین قلی خان ابوقدره، مسئله‌ی عثمانی‌ها و درگیری‌های مرزی..... ۵۴

حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ محمدنقی لطفی ۱۹۵

فصل هشتم: انقلاب اسلامی در ایلام از وفات حاج آقا مصطفی خمینی تا آغاز سال

۱۳۵۷ ۱۹۹

وفات حاج آقا مصطفی و قیام مردم نواحی مختلف کشور ۲۰۱

مقاله‌ی احمد رشیدی مطلق و پیامدهای آن ۲۰۳

درگذشت سید احمدی و تظاهرات علیه رژیم ۲۰۴

سازماندهی و برنامه‌ریزی انقلابیون در ایلام ۲۰۵

فصل نهم: روزشمار تحلیلی وقایع انقلابی استان ایلام در سال ۱۳۵۷ ۲۰۹

آغاز سال ۱۳۵۷ و نخستین تحولات انقلابی ۲۱۱

اردیبهشت و خرداد ۱۳۵۷؛ هم‌نوایی با انقلابیون کشور؛ شدت عمل ساواک ۲۱۲

تلاش رژیم برای شکستن صف انقلابیون ۲۱۳

تیر ۱۳۵۷؛ گرایش گروه‌ها و اقشار مختلف مردم به انقلاب ۲۱۶

مراودات آیت‌الله مروارید و گرایش جوانان به انقلاب ۲۱۷

مرداد ۱۳۵۷، آغاز تظاهرات و درگیری‌های خیابانی ۲۱۹

التهاب در شهر ایلام ۲۲۰

نحوه‌ی برخورد ساواک با انقلابیون در شهرستان‌ها ۲۲۱

آتش‌زدن رستوران ششدار ۲۲۱

شهریور ۱۳۵۷؛ خون و قیام در ایلام ۲۲۳

نخست‌وزیری جعفر شریف‌امامی و اقدامات او برای جلوگیری

از پیروزی انقلاب ۲۲۳

گسترش فعالیت‌های انقلابی به سایر شهرهای ایلام ۲۲۴

تظاهرات عید فطر ۱۳۵۷؛ درگیری مسلحانه و شهادت نیروهای انقلابی ۲۲۴

مهر ۱۳۵۷؛ تحصن، اعتصاب و اعتراض ۲۲۸

افزایش فشار بر امام و واکنش مردم ایلام ۲۲۹

۲۳۰.....	تظاهرات زنان و دختران ایلامی
۲۳۱.....	فساد عوامل حکومتی ایلام و تأثیر آن بر گسترش ابعاد انقلاب
۲۳۲.....	اعتصاب کارکنان ادارات دولتی
	دعوت روحانیون از مردم برای شرکت در تظاهرات و افزایش
۲۳۲.....	خواسته‌های انقلابیون
۲۳۴.....	آبان ۱۳۵۷؛ افزایش کمی و کیفی تظاهرات
۲۳۵.....	بزرگ‌ترین اجتماع انقلابی مردم ایلام ۱۳/۸/۱۳۵۷ و تأثیر آن بر تحولات کشور
۲۳۷.....	شهیده ربابه کمالی؛ اولین شهیده‌ی زن ایلامی در انقلاب اسلامی
۲۳۸.....	مسجد صاحب‌الزمان (عج) و فعالیت‌های انقلابی مردم مهران
۲۴۰.....	آذرماه ۱۳۵۷، محرم، مناسک مذهبی و شکست حکومت نظامی
۲۴۰.....	سفرهای تبلیغی روحانیون و تهییج مردم شهرهای مختلف
۲۴۲.....	جنگ و گریز در ایلام
۲۴۳.....	افزایش شعله‌های اعتراض و ورود قشار مختلف به صفوف مبارزه
۲۴۵.....	حمله به ساختمان‌ها و مراکز دولتی
۲۴۷.....	دی ۱۳۵۷؛ تهاجم مردم به نیروهای نظامی و ناامیدی عوامل رژیم
۲۴۹.....	شدت عمل انقلابیون در مهران و ایلام
۲۵۰.....	سالگرد قیام ۱۹ دی قم در ایلام و پیوستن نیروهای استانداری به انقلابیون
۲۵۱.....	پیروزی مردم ایلام قبل از پیروزی انقلاب اسلامی
۲۵۲.....	بهمن ۱۳۵۷؛ فرار عوامل رژیم و پیروزی نهایی
۲۵۳.....	ورود امام به ایران و واکنش مردم ایلام
۲۵۴.....	تخریب مجسمه‌ی شاه و کنترل شهر
۲۵۷.....	اسناد و تصاویر
۳۴۵.....	کتابنامه
۳۵۵.....	نمایه

مقدمه

انقلاب اسلامی ایران در اواخر قرن بیستم میلادی یکی از مهم‌ترین رویدادهای سیاسی خاورمیانه و حتی جهان به‌شمار می‌رود. به‌واسطه‌ی حاکمیت نظام جمهوری اسلامی ایران شرایط جدیدی بر منطقه‌ی خاورمیانه حاکم گردید و کشورهای بلوک شرق و بلوک غرب رویکردهای متفاوتی را در قبال حکومت جدید ایران اتخاذ کردند. ایران که از دید دولت‌مردان آمریکایی روزگاری جمهوری ثبات خاورمیانه بود، اکنون به کانون تحولات ضدآمریکایی مبدل شده و سفارت این کشور به تسخیر جوانان انقلابی ایران درآمده بود. به‌علاوه با به‌رسمیت نشناختن اسرائیل توسط ایران، مسئله‌ی امنیت رژیم صهیونیستی به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین مؤلفه‌های سیاست خارجی کشورهای غربی مطرح شد.

انقلاب اسلامی از نظر داخلی نیز تأثیرات شگرفی بر جامعه‌ی ایران برجای گذاشت: شرایط سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران پس از پیروزی انقلاب به‌طور کامل دگرگون شد.

یکی از ویژگی‌های انقلاب اسلامی فراگیر بودن آن و نقش گروه‌ها، احزاب و اقشار مختلف مردم در اقصی نقاط ایران در تحولات انقلابی بود. اگرچه در آغاز برخی سازمان‌ها، احزاب و گروه‌های سیاسی به مخالفت سازماندهی‌شده با رژیم پهلوی پرداختند، ولی انقلاب زمانی فراگیر شد و توده‌های مردم به آن پیوستند که امام‌خمينی(ره) در سال ۱۳۴۲ رهبری انقلاب را برعهده گرفت. ویژگی‌های مذهبی و معنوی امام و شخصیت برجسته‌ی ایشان باعث شد نه‌تنها کلیه احزاب و گروه‌های مخالف رژیم پهلوی بلکه عامه‌ی مردم نیز رهبری ایشان را پذیرفته و به جریان انقلاب پیوستند.